

**DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT**

Statsråden

Lyngdal kommune
Postboks 353
4577 LYNBDAL

Deres ref

Vår ref
20/360-

Dato
21. oktober 2020

Svar på henvendelse om lokal medbestemmelse i vindkraftutbygging

Jeg viser til brev av 3. september og 3. oktober 2020 med opprop om lokal medbestemmelse ved behandling av vindkraft på land, på vegne av 124 kommuner. Kommunene mener at vindkraftutbygging på land må gjennomføres etter kommunalt planverk og styres gjennom plan- og bygningsloven (PBL). I oppropet pekes det også på ulike varianter av hvordan dette etter kommunenes oppfatning kan gjøres.

Selv om vindkraftprosjekter ikke har reguleringsplikt i dag, er ikke slike prosjekter frikoblet fra plan- og bygningsloven. Vindkraftutbygging må være avklart mot kommunal plan. Dersom kommunen ikke har avsatt et område til vindkraftutbygging eller gitt dispensasjon fra plan, kan vindkraftverket ikke bygges med mindre det besluttet statlig plan. I de tilfeller hvor det har vært grunnlag for å anvende statlig plan er det hjemlet i plan- og bygningsloven § 6-4 tredje ledd. Regjeringen har vært tilbakeholden i bruken av statlig plan i konsesjonsprosesser knyttet til vindkraft, og dette er en tilnærming jeg vil videreføre.

Jeg vil også understreke at lokaldemokratiet og vertskommunens synspunkter alltid har vært tungtveiende i vindkraftsaker. Under denne regjeringen har det ikke blitt gitt konsesjoner til utbygginger som vertskommunen har vært imot. Videre behandles alle vindkraftsaker i dag etter plan- og bygningsloven når det gjelder konsekvensutredninger. Det er tilsvarende krav til prosess og medvirkning etter energiloven og forvaltningsloven som det er etter plan- og bygningsloven.

Det er slik jeg ser det gode grunner for at vindkraft er unntatt reguleringsplikten i dag. Begrunnelsen ved endringen av plan- og bygningsloven i 2008 var at det i praksis var vanskelig å få til en god og effektiv samordning mellom lovverkene, jf. Ot. prp. nr. 32 (2007-

2008). Forholdet mellom plan- og bygningsloven og sektorlovene er også vurdert flere ganger av Stortinget, sist i 2018, jf. Innst. 119 S (2018-2019).

Heller ikke i dag er det noe i veien for lokal og regional planlegging dersom kommunen eller fylkeskommunen ønsker å legge til rette for vindkraft. I kraftforsyningen er det en nær sammenheng mellom nettutbygging, forbruk og produksjon. Dette gjør det nødvendig å koordinere og se de ulike delene i sammenheng, og gjøre systemmessige vurderinger som strekker seg ut over en enkelte kommune. Energiforsyningen er et nasjonalt ansvar, og Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har kompetansen som kreves for å samordne dette.

Jeg har imidlertid sett et klart behov for å styrke både den lokale og regionale forankringen når det gjelder nye vindkraftprosjekter. Noen av de viktigste grepene som regjeringen har foreslått i Meld. St. 28 (2019-2020) om vindkraft på land gjelder nettopp dette.

Regjeringen vil gi kommunene og fylkeskommunene mer innflytelse enn i dag. I Meld. St. 28 (2019-2020) om endringer i konsesjonsbehandlingen av vindkraft på land, som Stortinget nå har til behandling, legges det opp til at kommunen i tillegg til å være høringspart, skal trekkes inn som aktiv deltaker i flere ledd underveis i konsesjonsprosessen, og rådgi NVE både når det gjelder tidsfrister og i vurderingene av andre spørsmål.

I meldingen er det også foreslått en samlet regionvis behandling av vindkraftsaker. Dette vil bidra til at både kommunene og fylkeskommunen får et regionalt overblikk i de enkelte sakene. I tillegg vil en regionvis behandling gi bedre grunnlag for å vurdere forhold som samlet belastning, tilgjengelig nettkapasitet, regionale virkninger for forsyningssikkerhet og hensynet til eksisterende kraftforsyning. Jeg mener kommunens kjennskap til lokale forhold, fylkeskommunens regionale blikk og NVEs kompetanse på nasjonale hensyn til sammen skal danne et godt grunnlag for en beslutning i en vindkraftsak. I tillegg foreslår vi å styrke Fylkesmannens rolle når det gjelder konsekvensutredningene.

Framover bør det bli en klarere sammenheng mellom prosjektet som en vertskommune er med på å vurdere i en tidlig fase, og det prosjektet som senere blir bygget. En utfordring vi har sett når det gjelder vindkraftutbygging, er at det har tatt for lang tid å få avklart et prosjekt. Regjeringen har derfor foreslått flere nye og strengere tidsfrister for å hindre at prosjekter drar unødige ut i tid. Det legges også opp til at det skal bli strammere rammer for å endre et vindkraftprosjekt underveis. I vindkraftmeldingen er det foreslått at det i kommende konsesjoner skal settes tydeligere vilkår, som for eksempel om maksimal turbinhøyde, viktige miljøverdier, krav om minsteavstand til bebyggelse eller andre installasjoner. Vi ønsker også å få innført mulighet for å gi tidlig avslag slik at urealistiske prosjekter skal avklares fort, og at det ikke brukes tid på slike prosjekter verken hos kommunen eller andre.

Et annet forhold som tas opp i brevet er at utbyggere planlegger nye prosjekter i kommuner som har uttrykt at de er imot vindkraft. Jeg ber om forståelse for at vi har begrensede muligheter for å regulere adgangen en prosjektutvikler har til å sonde muligheter for

vindkraftutbygging ved å ta kontakt med grunneiere rundt omkring i landet. Jeg vil imidlertid understreke at meldinger om nye prosjekter ikke vil bli tatt til behandling nå. Stortinget skal først behandle stortingsmeldingen med de innstramningene regjeringen har foreslått.

Med hilsen

Tina Bru

Kopi: 123 kommuner

